

Zapisnik predstavitve rezultatov o prostočasnem druženju mladih

12.5. 2006 v Kulturnem domu v Komendi

1. Predstavitev, s pričetkom ob 19. uri, sta povezovala štipendista Ustanove Petra Pavla Glavarja (UPPG) Niko Čimžar in Anja Čebulj. Nekaj uvodnih besed sta namenila okrogli mizi UPPG o prostočasnem druženju mladih, ki je bila 3. 3. 2006 v Glavarjevi bolnici. Nato sta napovedala 1. sklop pesmi iz zbirke pesmi Jožeta Pavliča *Živim*, ki so jo recitirale štipendistke UPPG Mateja Bremšak, Anja Bolarič, Špela Dobnikar in Mateja Jurkovič. Prebrale so 4 pesmi, in sicer: *Živim*, *Rojstvo*, *Darovi*, *Brezbrežnost*.

2. Gospa dr. Marta Ciraj je predstavila rezultate okrogle mize UPPG z naslovom *Zabava mladih, prostočasno druženje mladih v Komendi*. Uvodoma je poudarila tudi, da UPPG tokrat že drugič sodeluje s pesnikom Jožetom Pavličem, ki je pripravil štipendiste na recitiranje njegovih pesmi iz druge zbirke *Živim* in na vodenje današnje prireditve. Povedala je, da so bila pesmi prve zbirke, z naslovom *Nikoli brez upanja*, zelo dobro sprejete. Tako sodelovanje pomeni hkrati sodelovanje med generacijama, saj lahko mladi s svojo interpretacijo obogatijo sporočilo avtorja, hkrati pa se pri tem kaj naučijo.

2.1 V predstavitvi je začela z objavami in odmevi o zabavi mladih na spletnih straneh Ustanove Petra Pavla Glavarja www.uppg.si:

- Matija Remše: Vprašanje na ostrini britve, *Aplenca*, 3 (2006), str. 21. Komenda.
- Baldomir Kremžar: Vitamini in zabava, *Aplenca*, 3 (2006), str. 21. Komenda.
- Jože Pavlič: Mladi in prosti čas, *Aplenca*, 3 (2006), str. 6, Komenda.
- Jože Pavlič: O zabavi mladih v Komendi. *Kamniške novice*, marec (2006), str. 27. Podgorje pri Kamniku.
- Dr. Angelca Žerovnik: Okrogla miza o zabavi mladih v občini Komenda. Strokovni uvod, *Aplenca*, 3 (2006), str. 22. Komenda.

2.2 Povedala je, da so na takratni okrogli mizi sodelovali:

- dr. Marta Ciraj, predsednica UPPG - voditeljica okrogle mize
- dr. Angelca Žerovnik, defektologinja in predsednica komisije za dodeljevanje štipendij pri UPPG – uvodničarka
- Matija Remše, katoliški mislec,
- Mira Rek, ravnateljica OŠ Komenda Moste,
- osnovnošolci iz OŠ Komenda Moste: Anja Juhant, Žiga Urankar, Barbara Pogačar, Barbara Prezelj,
- Tomaž Drolec, župan,
- Grega Krmavner, predsednik Mladinskega društva Komenda,
- Danijel Haromet, štipendist UPPG, predstavnik Mladinskega društva Komenda
- Janez Kimovec, predstavnik Društva upokojencev Komenda.
- Danica Kuhar, socialna delavka na OŠ Komenda –Moste,
- Mija Dobnikar, predsednica Odbora za dodeljevanje socialne pomoči pri UPPG,
- Roman Grošelj, svetnik v Občinskem svetu Občine Komenda,
- Viktorija Drolec, vodja projekta Medgeneracijsko sodelovanje.

2.3 Gospa dr. Marta Ciraj je navedla tudi vprašanja, ki so jih obravnavali udeleženci okrogle mize:

- Zakaj mladi potrebujejo zabavo in druženje v prostem času?
- Ali je zabava mladih njihova pravica ali s teološkega vidika moralno sporna?
- Vloga šole pri zabavi in druženju z vidika šolskih obveznosti.
- Zabava v občini Komenda in vloga občine in države pri tem.
- Mladi o zabavi in vplivu medijev.
- Sodelovanje odraslih v zabavi in pristočnem druženju.
- Zaključki

2.4 Ugotovitve okrogle mize UPPG o pristočnem druženju mladih pa so bile:

- Mladi se morajo zabavati in družiti, to je naravna potreba po socializaciji,
- Zabava je temeljna pravica vsakega, posebej pa mladega človeka,
- Zabava tudi s teološkega vidika ni sporna, sveto pismo jo omenja z različnimi izrazi, je nujni sestavni del življenja,
- Zabava nikoli ne sme biti taka, da bi človeka razčlovečila in popredmetila,

- Zabava nikoli ne sme biti sredstvo za pozabo ali omamo.
- Mladi imajo veliko prostega časa, tudi zaradi razkroja in izpraznjenosti družinskega življenja,
- Osiromašenje programov za mlade v izobraževalnih ustanovah in na krajevnih nivojih v večini slovenskih krajev,
- Prazen prostor za poceni zabavo, saj mladi ne zahtevajo visokih standardov,
- Vpliv vrstnikov vse večji, vpliv družine vse šibkejši,
- Nekontrolirana zabava, veseljačenje, izkrivljeno pojmovanje, kaj je dobra zabava (žuriranje dolgo v noč postaja vrednota),
- Premik zabave v pozne nočne ure,
- Komercializacija zabave, želja po profitu
- Vpliv medijev, zavajanje "naivnih" mladih, ki postanejo sredstvo za kovanje dobička,
- Nekateri iščejo v zabavi pozabo in omamo – to zabava nikoli ne bi smela biti,
- Pojavi zasvojenosti z računalnikom.
- Prezgodnji vstop mladih v svet odraslosti, tudi zgodnje spolno življenje,
- Odklanjanje obveznosti, ker jih ne zmorejo opravljati,
- Nesposobnost prevzemanja odgovornosti.

2.5 Mladi potrebujejo omejitve, ker:

- sami ne znajo oceniti, kaj je res najbolje zanje (mika jih udobje, užitek, zabava, medtem ko ne znajo sami oceniti, do kje je to dobro zanje),
- Možnost zlorab (velika pokvarjenost ponudnikov zabave zaradi želje po dobičku),
- Mladi verjamejo v človeka in njegovo dobronamernost, zato so pogosto žrtve, "nasedejo".

2.6 Šola ima pomembno vlogo v zaposlovanju mladih tudi v prostem času:

- Šola v Občini Komenda še ohranja šolske plese,
- Veliko prostočasnih aktivnosti (krožki, idr.)
- Problem mladih pri prehodu iz OŠ v srednjo, zaradi voženj izgubijo veliko prostega časa,

- Prostočasne dejavnosti postanejo breme,
- Veliko breme je zanje prevzem odgovornosti,
- Nekateri so nezainteresirani za prostočasne dejavnosti.

2.7 Pomemben vidik prostočasnih dejavnosti so:

- športne dejavnosti, za katere je v Občini Komenda precej možnosti, a po mnenju mladih ne dovolj,
- Kulturnih dejavnosti za mlade je premalo, interes pa obstaja,
- Premalo prostovoljcev, ki bi bili pripravljene kaj narediti brezplačno.

2.8 Mladi si želijo:

- Prostor "kavarno" za mlade z internetom, mizo za biljard, prostorom za ples, za klepet ob soku, za dramske vaje,
- Športni prostor podoben kot je v Topolah, za več namenov,
- Več neklubskih športnih aktivnosti, na ravni rekreacije,
- Mentorja(e) s srcem in posluhom za mlade, ki bi jih usmerjal(a), ko bi jim "šlo za nohte."
- kino vsaj ob koncu tedna,
- V kulturnem domu bi radi imeli prostor za izvajanje gledališke dejavnosti, saj predstavlja zabavo tako za igralce kot gledalce.

2.9 Posluh za mlade v Komendi imajo:

- Občina, ki je pripravljena v prihodnje narediti še več, če bo dovolj samoiniciativnosti s strani mladih,
- Društvo upokojencev bi bilo pripravljeno sodelovati z mladimi, če bi mladi to sprejeli,
- Mladi so zainteresirani za sodelovanje s starejšimi.

2.10 Zaključki okrogle mize:

- Zabave nikoli ne bi smele generirati take želje, ki bi vodile do popredmetenja, razosebljenja in razvrednotenja človeka. Tu se začne nemoralnost.

- Vsi smo odgovorni za to, da bodo imeli mladi več možnosti strukturiranega preživljanja prostega časa: v družini, v občini, v fari.
- Sistemsko je treba poskrbeti za varnost zabavišč.
- Občina in država morata poskrbeti za ustrezno zakonodajo in njeno izvajanje, ko gre za varnost javnih zabavišč za mlade.
- Župan je zagotovil mladim podporo pri pridobivanju mladinskega centra v prostorih pod Kulturnim domom v Komendi,
- Načrtuje atletsko stezo, ki bo izdelana do leta 2008,
- Mladi iz Mladinskega društva vabijo sovrstnike, da se aktivirajo,
- Pričakuje se več aktivnosti in samoiniciativnosti mladih nasploh,
- Društvo upokojencev naj poskuša najti sodelovanje z mladimi,
- Medgeneracijski center, ki ga vodi Viktorija Drolec naj bi bil vzpostavljen po več naseljih, presežek energije starejših pa namenjen mladim.

3. Povezovalca napovesta 2. sklop pesmi Jožeta Pavliča, to so: Jezdec in konj, Potok, Še en dan je minil in Padajoče zvezde. Nato so na oder prišli predstavniki OŠ Komenda-Moste in predstavili rezultate ankete, ki so jo izvedli med učenci OŠ pod vodstvom socialne delavke gospe Danice Kuhar. Na anketo je odgovorilo 89 učencev 8. in 9. razreda OŠ Komenda Moste, kar je 92% vseh. Po vrstnem redu izbora so se za najbolj zanimive izkazale dejavnosti oz. možnosti:

- večnamensko športno igrišče
- kavarnica za mlade
- kino predstave enkrat tedensko
- organizirani športni dogodki (24 ur nogometa, kolesarski maraton...)
- prostor, ki bi ga bilo možno najeti za organizirane zabave (npr. rojstni dnevi)
- organizirane dejavnosti (razstava slik ipd.)
- gledališka dejavnost

Dejavnosti naj bi bile po njihovem mnenju organizirane vsak dan (tako meni 40% učencev) enak odstotek pa jih je odgovorilo, da le med vikendi. Na vprašanje, če bi se dejavnosti udeležili pod vodstvom mentorjev, dve tretjini menita, da takšno pomoč

potrebujejo, ena tretjina pa, da se dejavnosti pod vodstvom mentorja sploh ne bi udeležili.

Kaj pa menijo osnovnošolci o možnostih za preživljanje prostega časa v Občini Komenda? Četrtnina vidi možnosti za preživljanje prostega časa v naravnih danostih občine (sprehajalne poti, klopi, igral, naravnega prostora za gibanje). Številni so tudi športni klubi v Komendi. Več kot polovica jih je kritična do ponudbe dejavnosti:

- Igrišča so prezasedena ali v slabem stanju
- Pogrešajo dejavnosti, ki so namenjene mlajšim
- Dejavnosti so organizirane ob neprimernem času
- Dejavnosti niso prilagojene različnim interesom.

4. Napovedovalca napovesta predsednika Mladinskega društva Komenda (MDK) Grega Krmavnarja, ki je predstavil želje mladih v Komendi. Ugotovitve MDK je združil v naslednje:

- v zadnjih razredih osnovne šole imajo učenci veliko prostega časa, predvsem med tednom
- v Komendi trenutno ni nobenega prostora, kjer bi se mladi lahko primerno družili
- generacije pred njimi si prosti čas zapolnjujejo s posedanjem v barih, ponočevanjem in opijanjem ob koncih tedna
- osnovnošolci od staršev velikokrat ne dobijo pravega zgleda, zato posnemajo njihove predhodnike
- čez teden se v mladini kopiči želja po zapolnjenem prostem času => ob koncu tedna "žurirajo" preko mere
- starši izgubijo zaupanje vanje, zato mladi čutijo pritisk in se še bolj odtujujejo in upirajo staršem

Zamislili so si tudi koncept Mladinskega centra:

- Mladinsko društvo Komenda se je s pomočjo občine povežalo z g. Mrgoletom in skupaj so pripravili koncept Mladinskega centra
- srce koncepta je VEČNAMENSKI PROSTOR, v katerem se pod vodstvom t.i. mentorjev odvijajo razne dejavnosti

- v prostoru imajo vsi člani (mladi) možnost udeleževati svoje želje in hotenja (v pozitivnem in kreativnem smislu)
- da pa dejavnost ne zamre, so mentorji / vodje odgovorni za to, da se ob vikendih pripravi nekakšen stalen program.

Predlagajo:

- da se posluša želje osnovnošolske mladine, ki je tudi že pokazala ogromno zanimanja in dobre volje!
- Najprej nas z zgledom naučite kako naj se družimo in zabavamo, nato pa nam dajte še možnost, da se izkažemo in to sami tudi storimo!
- zagotovi ustrezen prostor, v katerem bi se lahko izvajale razne dejavnosti.

Kakšne dejavnosti pa?

- ogledi filmov, koncertov (projektor)
- Rojstno dnevne zabave
- šolski plesi
- potopisna predavanja
- javne vaje glasbenih skupin
- igranje računalniških igric
- koncerti
- tematski večeri – npr. poslušanje Jazz glasbe
- ogledi nogometnih tekem
- ali pa le preprosto druženje ob soku/kavi/čaju...

Na koncu Grega Krmavnar povabi vse udeležence na prireditev "HOČEMO MLADINSKI CENTER", ki bo v torek, 16.5. ob 20h v BOBI BARU.

5. Povezovalca napovesta 3. sklop pesmi Jožeta Pavliča: Sam, Pustota, Stiska in Greh. Nato pride na oder **Veronika Pavlič**, ki povzame rezultate svoje diplomske naloge z naslovom Povezanost med starimi in mladimi v Občini Komenda.

Raziskava je pokazala, da so stiki med mladimi in starimi v naši občini pogosti in da sodobne teorije, ki govorijo, da se mladi in stari malo družijo, pri nas ne držijo. Večini

mladim predstavlja pogovor pomemben del druženja s starimi, kar pomeni, da si mladi vzamejo čas za pogovor s starimi. Druženje krepi spoštovanje in zaupanje med njimi. Mladi s svojo sproščenostjo in energijo starim prinašajo občutek sprejetosti in varnosti.

Mladi se ob druženju s starimi učijo raznih spretnosti (kuhanja, šivanja,...). Stari mladim radi podelijo osebne izkušnje in jim dajejo nasvete. Tudi stari veliko pridobijo ob druženju z mladimi, npr. se učijo uporabe sodobne tehnologije, zdravega načina priprave hrane ipd. Mladi pogosto upoštevajo nasvete starih, kar pomeni, da mladim stari pomenijo vzor.

Iz raziskave je razvidno, da mladim stari predstavljajo pomembno osebo za druženje v prostem času. Vse več je starih, ki potrebujejo našo družbo, poleg tega pa so pripravljeni dajati tudi nam, mladim.

V naši občini že potekajo programi za kakovostno staranje in medgeneracijsko sožitje v okviru Inštituta Antona Trstenjaka.

Veronika Pavlič v zaključku povabi vse mlade, ki želijo kakovostno preživeti svoj prosti čas z osamljenim starim človekom, se naučiti lepe komunikacije ter razvijati medgeneracijsko solidarnost, naj se pridružijo tečaju za usposabljanje prostovoljk in prostovoljcev za osebne družabnike starim ljudem.

6. Povezovalca na oder povabita še župana, **Tomaža Drolca**. Župan se je opravičil zaradi odsotnosti in prosil dr. Marto Ciraj, da prebere besedilo namesto njega. Župan pravi, da je občine že pred leti mladim oddala prostore današnjega Bobi bara v brezplačni najem, a niso zaživali. Verjetno zato, ker mladi niso imeli mentorja. V ta namen so na občini vzpostavili stik in sestanek med občino, mladimi in dr. Albertom Mrgoletom, ki se je zadnjih deset let posvečal praksi neformalnega dela z mladimi. Na področju mladinske politike sodeluje tudi s sosednjimi občinami.

Župan je že opravil razgovor z najemnikom Bobi bara, ki je pokazal veliko pripravljenost, da svojo dejavnost zaključi in prostore izprazni do konca letošnjega leta.

Župan je zapisal, da se zavedajo, da bo morala občina pristopiti k ustrezni organiziranosti mladinskega centra. Z ustrezno strokovno pomočjo bodo proučili, katera je najustreznejša oblika organiziranja mladih v občini. Vtem trenutku se jim

zdi najpomembnejša oblika ustanovitev javnega zavoda, pretehtali pa bodo tudi ostale možnosti.

7. Povezovalca napovesta 4. sklop pesmi Jožeta Pavliča: Poljubi križ, Kreolska maša in Naprej. Sklepno besedo pa sta prepustila gospe dr. Marti Ciraj, obenem pa sta se zahvalila vsem sodelujočim: Jožetu Pavliču za pesniško zbirko Živim, gospe Danici Kuhar in osnovnošolcem, Veroniki Pavlič, Kulturnemu društvu Komenda, Mladinskemu društvu Komenda in Vrtnarstvu Gašperlin za cvetje v dvorani.

Na koncu je Dr. Marta Ciraj povzela zaključke, ki so jih prisotni sprejeli, in z aplavzom podprli, da nadaljnje aktivnosti za vzpostavitev Mladinskega centra v Komendi vodi Mladinsko društvo, in sicer jih zastopa Grega Krmavner.

Zaključka:

1. Vzpostavitev mladinskega centra v Občini Komenda je potrebna.
2. Projekt za njegovo vzpostavitev in pripravo vsebine dela izdelala Mladinsko društvo Komenda v sodelovanju z Osnovno šolo Komenda Moste in Občino Komenda. Odgovorni: Grega Krmavnar, kot koordinator in vodja priprave projekta, s strani Osnovne šole Komenda Moste Danica Kuhar, osebo s strani Občine Komenda določi župan.

Usmeritve s predstavitve rezultatov 12. 5. 2006:

- Postaviti pravila (npr. center je zaprtega tipa, vstop imajo le občani občine Komenda in njihovi prijatelji, ki so lahko tudi od drugod, ni žganih pijač, se ne kadi, itd.),
- Nujno je potrebno imeti gonilno silo (kdo od mladine, kar je malo verjetno na dolgi rok, saj želijo vsi biti plačani, zato je bolj realno, da bi občina zaposlila nekoga, npr. za polovični delovni čas, ki bi opravljal vse naloge za izvajanje programa Mladinskega centra, po mnenju **Jožeta Gornika** iz Mladinskega sveta Slovenije, je to lahko tudi oseba srednjih let, saj se je izkazalo, da centre, ki delujejo najbolj uspešno - npr. Brežice, vodijo ravno osebe okoli 45 - 60 let),

preveriti med mladimi, ali je interes za izobraževanje, za izdelavo programov za kandidiranje na projekte,

- Izdelati je treba program aktivnosti mladinskega centra (npr. izobraževanje - razne vrste: npr. tudi jezikovno izobraževanje prek koriščenja tujih prostovoljcev za nemilitaristično služenje vojske, ki jih je mogoče pridobiti prek povezav v tujini, računalniške veščine, pomoč slabše učečim, skeči, recitacije, ples, ter druge oblike koristne izrabe prostega časa: biljard, pikado, prirejanje plesov, idr., boj proti zasvojenosti: neposredno "lovljenje" odvisnikov in ponujanje alternativ - zelo zahteven projekt).
- Ustanovitev javnega zavoda (stroški so okoli 40.000 SIT) oziroma določiti, da to funkcijo prevzame nekdo od že obstoječih društev, oziroma pravnih oseb, ki bi prišle v upoštevanje.
- Povezave z upokojenci: medgeneracijski projekt, primeren tudi za črpanje EU sredstev.

Odrpna je tudi možnost sodelovanja z **Mladinskim centrom Brežice**, Pisani mozaik.

- Vabilo odprto za delegacijo v sestavi: Aktivni zainteresirani mladi, predstavniki Občine Komenda, občinski svetniki, drugi zainteresirani.
- Tel: 07 49 900 70
- Fax: 07 49 900 71
- E-mail: mc-brezice@siol.net
- Kontaktna oseba: Patricia Čular, direktorica

Sledila je še zahvala vsem, ki so se udeležili srečanja, ki se je zaključilo ob 20.35 uri.

Zapisnik pisala in uredila: Alenka Boroša, štipendistka UPPG.

Suhadole 15.5. 2006

